

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/267/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313222270
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1313222270.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členov senátu JUDr. Mariany Harvancovej a Mgr. Adely Unčovskej, právnej veci žalobkyne: A. P., bytom J. Č.. XX, zastúpenej: JUDr. Mária Adamečková, advokátka, miesto podnikania Panenská 5, Bratislava, IČO: 42 360 307, proti žalovanému: Pohotovosť, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o zrušení rozhodcovského rozsudku, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 19.9.2017, č.k. 11C/207/2013-91, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyni sa proti žalovanému **p r i z n á v a** nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie zrušil rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu Stály Rozhodcovský súd spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. sp. zn. SR 00400/13 zo dňa 18.9.2013, žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v plnej výške a povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh vo výške 99,50 eur.

2. Výrok o predmete sporu právne odôvodnil § 40, § 41 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, § 53 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej „Občiansky zákonník“) a skutkovo tým, že strany sporu dňa 19.12.2011 uzatvorili zmluvu o úvere medzi žalobkyňou (fyzická osoba) ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 1 400 eur a celková suma na zaplatenie predstavovala čiastku 2 616 eur. Súčasťou zmluvy boli všeobecné podmienky poskytnutia úveru. Žalobkyňa dňa 19.12.2011 podpísala zmenku na sumu 2 918,98 eur a formulárovú rozhodcovskú zmluvu. Dňa 18.9.2013 Stály rozhodcovský súd rozsudkom rozhodol, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému sumu vo výške 2 518,98 eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 2 918, 90 eur od 12.1.2012 do 20.2.2013, zo sumy 2 868,98 eur od 21.2.2013 do 20.3.2013, zo sumy 2 818,98 eur od 21.3.2013 do 19.4.2013, zo sumy 2 768,98 eur od 20.4.2013 do 20.5.2013, zo sumy 2 718,98 eur od 21.5.2013 do 20.6.2013, zo sumy 2 668,98 eur od 21.6.2013 do 19.7.2013, zo sumy 2 618,98 eur od 20.7.2013 do 13.8.2013, zo sumy 2 568,98 eur od 14.8.2013 do 17.9.2013, zo sumy 2 518,98 eur od 18.9.2013 do zaplatenia, zákonným úrokom vo výške 6 % p.a. zo sumy 2 918,98 eur od 27.12.2012 do 20.2.2013, zo sumy 2 868,98 eur od 21.2.2013 do 20.3.2013, zo sumy 2 818,98 eur od 21.3.2013 do 19.4.2013, zo sumy 2 768,98 eur od 20.4.2013 do 20.5.2013, zo sumy 2 718,98 eur od 21.5.2013 do 20.6.2013, zo sumy 2 668,98 eur od 21.6.2013 do 19.7.2013, zo sumy 2 618,98 eur od 20.7.2013 do 13.8.2013, zo sumy 2 568,98 eur od 14.8.2013 do 17.9.2013, zo sumy 2 518,98 eur od 18.9.2013 do zaplatenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 603,60 eur, a to všetko v mesačných splátkach vo výške 200 eur. Vo zvyšnej časti návrh zamietol.

3. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa podala žalobu v zákonnej lehote v zmysle ustanovenia § 41 zákona č. 244/2002 Z.z. (v tom čase 30 dní). Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že rozhodca nepovažoval predmetný vzťah za spotrebiteľský (z dôvodu, že žalobkyňa vystupovala ako živnostník) a ani neskúmal platnosť zmluvy o úvere z pohľadu ustanovení Občianskeho zákonníka, zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách. Keďže okolnosť, že žalobkyňa mala pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupovať ako živnostník nevyplývala zo žiadneho listinného dôkazu (naopak, v zmluve o úvere bola žalobkyňa identifikovaná rodným číslom), súd prvej inštancie konštatoval, že v prípade posudzovanej zmluvy o úvere ide jednoznačne o spotrebiteľskú zmluvu. Rozhodcovská zmluva zo dňa 19.12.2011, ktorá bola uzavretá v ten istý deň ako zmluva o úvere, je formulárovou zmluvou, listina bola dopredu žalovaným naformulovaná, vytlačená, žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť jej obsah, bola jej predložená len ku podpisu. V tomto prípade sa nejednalo o individuálne dohodnutú zmluvu a to napriek tomu, že je osobitnou zmluvou a nie je súčasťou všeobecných dojednaní. Žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť jej obsah, žalovaný mal jej znenie vopred pripravené a bola to jeho vôľa riešiť všetky spory pred rozhodcovským súdom. Súd prvej inštancie mal za to, že takéto dojednanie nemá charakter individuálne dojednanej zmluvnej podmienky, a preto ju možno považovať za neprijateľnú podmienku. V predmetnej veci potom došlo k porušeniu ustanovenia § 40 ods. 1 písm. c/, g/ zákona č. 244/2002 Z.z., formuláciou rozhodcovskej zmluvy bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná so spotrebiteľom, žalobkyni ako spotrebiteľke nebolo umožnené riešenie sporu pred všeobecným súdom a platnosť rozhodcovskej zmluvy poprela. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v posudzovanom prípade došlo ku porušeniu všeobecne záväzných predpisov na ochranu spotrebiteľa, pri rozhodovaní rozhodcovského súdu došlo ku porušeniu ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka, v súvislosti s dojednaním neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré neboli dojednané individuálne. Konštatoval, že je povinnosťou súdu v každom štádiu konania prihliadať na to, či sú splnené formálne a materiálne podmienky vykonateľnosti exekučného titulu (a teda aj rozhodcovského rozsudku), keďže nedostatok právomoci rozhodcovského súdu, ktorý sa odvíja od neplatnosti rozhodcovskej zmluvy v spotrebiteľskej veci má za následok materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Uviedol, že v zmysle zákona účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky požadujú od spotrebiteľa, aby spory riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Akceptovateľnosť rozhodcovského konania v spotrebiteľských veciach sa ponúka iba v prípadoch osobitného vyjednania a teda nie nanútením arbitráže spotrebiteľovi. Takúto formulárovú zmluvu, týkajúcu sa dojednaní rozhodcovského konania, súd považoval za nekalú obchodnú praktiku uvádzajúc, že súdy vo viacerých rozhodnutiach toto konanie odsúdili ako konanie hraničiace so zlým úmyslom, v zmluvných vzťahoch ako konanie neakceptovateľné, kedy sa presúva zodpovednosť na slabšieho a je vylúčené, aby za takýchto okolností súd akceptoval predmetnú formulárovú rozhodcovskú zmluvu. Na základe uvedeného žalobe vyhovel a rozhodcovský rozsudok zrušil.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 255 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“).

5. Keďže žalobkyňa bola v konaní oslobodená od platenia súdnych poplatkov, súd prvej inštancie podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, položky 1 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok za žalobu vo výške 99,50 eur.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný navrhujúc, by odvolací súd podľa § 391 ods.1 C.s.p. napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Konštatoval, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 365 ods.1 písm. d/, f/, h/ C.s.p. tým, že rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené najmä tým, že konajúci súd sa nevysporiadal s argumentáciou žalovaného. Spornú zmluvu nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. V zmysle § 262 ods.1 Obchodného zákonníka sa zmluvné strany dohodli, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom a daná zmluva bola uzavretá podľa § 269 ods.2 Obchodného zákonníka ako nepomenovaná zmluva. Žalobkyňa vstúpila do právneho vzťahu so žalovaným na základe vyhlásenia, že poskytnuté peňažné prostriedky použije na výkon podnikania a teda nie na svoju súkromnú potrebu, vyhlásenie vlastnoručne

podpísala . V takomto prípade potom dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalobkyňu, ktorá tvrdenie relevantnými dôkazmi tvrdenie žalovaného nevyvrátila . Žalovaný poukázal na prostriedky procesného útoku ktoré jasne preukázal (prehlásenie žalobkyne), pričom táto žiadnym relevantným spôsobom nevyvrátila opak. Podľa názoru odvolateľa, nemožno sa dodatočne dovolávať inej kvalifikácie právnej povahy zmluvy, keďže jej uzavretie v uvedenej forme (zmluva o úvere podľa Obchodného zákonníka) žalobkyňa sama svojim konaním vyvolala a iniciovala. Žalobkyňa si zobrala predmetný úver na účely podnikania, finančné prostriedky si prevzala a nemala proti tomu žiadne námietky, tieto použila na výkon podnikania a predmetný úver nie je možné posudzovať v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Poukazujúc na závery rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.2.2017, sp.zn. 14 Co/975/2015 zdôraznil dôležitosť toho, na aký účel je úver poskytnutý a nie na aký účel žalobkyňa naozaj finančné prostriedky použila. V čase uzavretia zmluvy neexistoval a nebol účinným žiaden všeobecne záväzný právny predpis, podľa ktorého by bola stanovená maximálna prípustná výška úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov. Možno teda vychádzať iba z § 53 ods.6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské zmluvy v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Dôkazné bremeno pritom v otázke primeranosti odplaty znáša žalobca. Nakoľko žalobkyňa v danej veci nemienila použiť peňažné prostriedky na svoju súkromnú potrebu, nie je spotrebiteľom, do zmluvného vzťahu so žalovaným vstúpila z vlastnej vôle za účelom poskytnutia finančných prostriedkov na výkon podnikania a toto vyhlásenie potvrdila svojim podpisom . Ak by vyhlásenie napokon bolo nepravdivé, má žalovaný k dispozícii viacero právnych inštitútov na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov (§ 49a Občianskeho zákonníka, § 507 Obchodného zákonníka). V danej veci je nepochybné, že rozhodcovská zmluva dohodnutá medzi stranami je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane sa domáhať ochrany práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania a nevyžaduje od žalobcu, aby spory so žalovaným riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

7. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdiť. Rozhodnutie považovala za súladné s ust. § 220 ods.1 C.s.p., v ktorom konajúci súd jasne a výstižne vysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ako vyhodnotil vykonané dôkazy a ako vec právne posúdil. V danom prípade je spotrebiteľský právny vzťah daný napriek vyhláseniu o poskytnutí finančných prostriedkov na výkon podnikania, keď pri uzatváraní zmluvy vystupovala ako fyzická osoba, o podnikateľský úver nemala záujem. Vopred pripravené prehlásenie žalovaného o poskytnutí finančných prostriedkov na výkon podnikania je len formálnou snahou žalovaného o vyňatie posudzovaného právneho vzťahu spod ochranného režimu spotrebiteľského práva. Nespotebiteľský charakter zmluvy o úvere žalovaný nepreukázal. Pokiaľ ide o vyhlásenie o poskytnutí finančných prostriedkov na výkon podnikania, toto bolo vopred uvedené/vyplnené žalovaným, bolo súčasťou formulárovej zmluvy o úvere a jeho obsah nemohla žalobkyňa žiadnym spôsobom zmeniť a ani ovplyvniť. Vo vzťahu ku svojej identifikácii na zmluve o úvere žalobkyňa poukázala na ustálenú judikatúru súdov z ktorej vyplýva, že v prípade dvojakeho označenia dlžníka (údajmi typickými pre nepodnikajúci subjekt a následne údajmi pre podnikajúci subjekt) je rozhodované nesporene v prospech spotrebiteľského charakteru zmluvy. Žalobkyňa sa s odvolaním na § 53 ods.2, 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka v plnom rozsahu stotožnila so záverom, že predmetná rozhodcovská zmluva je neprijateľnou podmienkou a z tohto dôvodu je neplatná. S odkazom na rozsiahlu rozhodovaciu prax slovenských súdov konštatovala, že rozhodcovská zmluva, hoci uzatvorená na samostatnom tlačive, má charakter štandardnej neprijateľnej zmluvnej podmienky používanej pri uzatváraní zmlúv so spotrebiteľom, tak ako je to aj u žalovaného. Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula alebo dodávateľ svojim konaním, podaním žaloby na rozhodcovskom súde.

8. Žalovaný v následnom písomnom vyjadrení uviedol, že rozhodcovská zmluva sa nachádza na samostatnom liste papiera, kde je veľkým písmenami určené, že sa jedná o rozhodcovskú zmluvu. V prípade osoby žalobkyne sa jedná o osobu, ktorá má rozumové schopnosti na úrovni primerane spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť zmysel a účel konania ako i jazykové vyjadrenia právnych úkonov obsiahnutých v listinách, ktoré podpísala. Žalobkyňa navyše nebola k podpisu rozhodcovskej zmluvy donútená a podpisy urobila bez akéhokoľvek psychického či fyzického nátlaku. S poukazom na rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 13.11.2017, sp.zn. 2 Er/1464/2015, rozsudok

Okresného súdu Svidník sp.zn. 6C/176/2014-75 konštatoval, že žalobkyňa sa pri takto dohodnutých zmluvných podmienkach nemôže účinne dovolávať ich neprijateľnosti, nakoľko boli individuálne dojednané a rozhodcovská zmluva bola uzavretá platne, v zmysle § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Tým, že zmluvné strany prejavili vôľu uzatvoriť nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu, ktorá tvorí samostatnú listinu tak, že ju podpísali, došlo k jej individuálnemu dojednaniu a z tohto dôvodu nie je možné ju považovať za neprijateľnú podmienku.

9. Žalobkyňa v písomnom podaní zo dňa 8.10.2018 konštatovala, že sa pridrižiava skutočností uvedených vo vyjadrení sa k odvolaniu žalovaného. K snahe žalovaného poukázať na rozhodnutia súdov, ktoré mali riešiť obdobné právne veci v prospech žalovaného uviedla, že tieto žalovaný k vyjadreniu nepredložil. Naviac sa jedná o rozhodnutia súdov, ktoré v žiadnom prípade nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

10. Žalovaný v následnom písomnom podaní uviedol, že naďalej trvá na skutočnostiach, ktoré tvrdí prostredníctvom svojich doterajších písomných podaní.

11. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov podaného odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania žalovaného.

12. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistil v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

13. K námietke žalovaného o nepreskúmateľnosti rozhodnutia zdôrazňuje, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola dávnejšou judikatúrou Najvyššieho súdu SR (R 111/1998) považovaná za procesnú vadu („inú vadu konania“), dôsledkom ktorej nebolo odňatie možnosti účastníka konať pred súdom. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdili viaceré rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015). Na rokovaní občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

14. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje odvolací súd za podstatné v súvislosti s vyporiadavaním sa s odvolacími námietkami žalovaného o inej vade konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie (§ 365 ods.1 písm. d/ C.s.p.), keď podľa jeho názoru v napadnutom rozhodnutí absentuje riadne odôvodnenie zodpovedajúce ust. § 220 ods.2 C.s.p.. Zdôrazňuje, že povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia; avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva strany sporu na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument strany nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných stranou, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008). Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a

hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/2004). Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia možné konštatovať, že odôvodnenie rozhodnutia, v ktorom súd prvej inštancie po odstránení vady v jeho procesnom postupe vytknutej mu v uznesení Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.9.2016, č.k. 7 Co/375/2016-68, vo vzťahu k žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku rozhodcovského súdu Stály Rozhodcovský súd spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. sp. zn. SR 00400/13 zo dňa 18.9.213 jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil, uvedeným požiadavkám vyhovie a námietkam odvolateľa nie je možné v tomto smere priznať úspech.

15. S prihliadnutím na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav sa odvolací súd v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.) s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním žalovaného napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu, ktorým zrušil rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu Stály Rozhodcovský súd spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. sp. zn. SR 00400/13 zo dňa 18.9.213. Keďže v odôvodnení rozhodnutia dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o uplatnenom nároku podstatný význam, pričom sa v rozhodnutí vysporiadal s podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie (§ 387 ods.2,3 C.s.p.), ktoré žalovaný v podanom odvolaní zopakoval, v odôvodnení rozhodnutia sa preto obmedzuje iba na skonštatovanie správnosti rozhodnutia a na zdôraznenie jeho správnosti dodáva k uplatneným odvolacím dôvodom nasledovné.

16. K žalovaným uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. f/ C.s.p. (t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie spor posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 C.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z procesných ustanovení týkajúcich sa dokazovania. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení druhého dielu zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, alebo, že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

17. K námietke odvolateľa, že rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods.1 písm. h/ C.s.p.) treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanom prípade, v ktorom konajúci súd prvej inštancie zo správnych skutkových záverov vyvodil vo vzťahu k uvedenému nároku správne právne závery a aplikoval správny právny predpis, namietaná vada konania nebola odvolacím súdom zistená.

18. Odvolací súd ako prvoradé konštatuje, že právna úprava v zákone č. 244/2002 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2014 umožňovala požiadať príslušný všeobecný súd o zrušenie rozhodcovského rozsudku len za predpokladu v zákone vymedzených formálnych dôvodov. Nebolo možné požiadať súd

o zrušenie rozhodcovského rozsudku pre porušenie hmotnoprávných predpisov, a teda napadnúť aj vecnú nesprávnosť rozhodcovského rozsudku. V ust. § 40 ods.1 cit. zákona sú taxatívne vymenované dôvody na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, na základe ktorých sa účastník môže žalobou podanom na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku. V prejednávacom prípade súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí konštatoval porušenie ust. § 40 ods.1 písm. c/, g/, j/ zákona č. 244/2002 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2014, keď formuláciou rozhodcovskej zmluvy bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná so spotrebiteľom, žalobkyňou ako spotrebiteľke nebolo umožnené riešenie sporu pred všeobecným súdom a pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

19. K námietkam žalovaného týkajúcim sa posúdenia spotrebiteľského charakteru zmluvy o úvere uzavretej medzi stranami dňa 19.12.2011 odvolací súd dodáva, že podľa ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy sa za spotrebiteľskú zmluvu považovala každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa použijú vždy ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Základnou črtou spotrebiteľskej zmluvy podľa tohto ustanovenia je to, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva o úvere zo dňa 19.12.2011 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným túto charakteristiku spĺňa. Pokiaľ žalovaný namieta, že z obsahu zmluvy o úvere vyplýva, že žalobkyňa ju uzatvárala pre účely svojho podnikania, je treba sa stotožniť so záverom súdu prvej inštancie v tom, že táto skutočnosť z vykonaného dokazovania nevyplývala. Súd prvej inštancie vychádzal pri posudzovaní veci zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, keď jeden exemplár Zmluvy o úvere zo dňa 19.12.2011 doložila jednak žalobkyňa v prílohe žaloby a jeden exemplár bol súčasťou dokumentácie vedenej na Stálom rozhodcovskom súde, Slovenská rozhodcovská a.s., ktorý bol do spisu doložený dňa 26.10.2015, po jej vyžiadaní súdom prvej inštancie. Z obsahu pripojených, sčasti nečitateľných exemplárov zmluvy je možné jednoznačne konštatovať iba to, že žalobkyňa bola v zmluve označená jednak osobnými identifikačnými údajmi, ktorými sa bežne označuje fyzická osoba (miesto trvalého bydliska, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu), jedným údajom (IČO) ktorým sa bežne označuje podnikateľský subjekt (v zmluve absentuje nielen označenie, ale aj predtlač na vyplnenie názvu a sídla podnikateľského subjektu), že jej bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 1 400 eur a že žalobkyňa sa zaviazala žalovanému zaplatiť túto sumu zvýšenú o poplatok vo výške 1 216 eur (t.j. spolu 2 616 eur) v 12 tich mesačných splátkach po 218 eur mesačne, počnúc dňom 28.1.2012. Pokiaľ za daného stavu dospel k záveru, že v konaní nebolo jednoznačne preukázané, že žalobkyňa označenú úverovú zmluvu uzatvárala v postavení živnostníka, s jeho úvahou sa odvolací súd stotožňuje.

20. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie, ktorý záver o zrušení rozhodcovského rozsudku oprel o ust. § 40 ods. 1 písm. c/, g/, j/ zákona č. 244/2002 Z. z., podľa ktorého účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku len ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, ak bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania a pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, odvolací súd poukazuje na to, že Rozhodcovská zmluva zo dňa 19.12.2011 bola vo vzťahu k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 19.12.2011 uzavretá osobitne, mimo písomne uzavretej zmluvy o úvere. Z obsahu rozhodcovskej zmluvy nepochybne vyplýva, že táto je formulárovou zmluvou, vopred naformulovanou práve veriteľom - žalovaným, keď do zmluvy boli iba rukou doplnené údaje o dlžníkovi, číslo úverovej zmluvy a dátum podpisu zmluvy žalovanou. Rozhodcovská zmluva zo dňa 19.12.2011 doložená do rozhodcovského konania nie je vyplnená v časti predtlačenej identifikačných údajov druhej zmluvnej strany (meno a priezvisko mandatára, ktorý zastupuje veriteľa - žalovaného) a neobsahuje ani podpis žalovaného ako druhej zmluvnej strany. Z jej obsahu vyplýva, že rozhodnutie, ktorý konkrétny stály rozhodcovský súd bude rozhodcovským súdom, bolo výlučne k dispozícii veriteľa, keďže tento stály rozhodcovský súd je už uvedený vo vopred naformulovanom znení rozhodcovskej zmluvy. Hoci v čl. 2 predmetnej rozhodcovskej zmluvy je uvedené, že všetky spory zo zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej

platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmieniek zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenie práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené a) pred Stálym rozhodcovským súdom, b) pred príslušným súdom SR, odvolací súd bez zaoberania sa otázkou platnosti rozhodcovskej zmluvy z hľadiska jej formálnych náležitostí (ktorými sa súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí nezaberal) uvádza, že o doložku, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní ide aj vtedy, ak si síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským súdom a všeobecným súdom SR, ale v prípade, ak by podľa tejto doložky sa začalo rozhodcovské konanie na návrh veriteľa, tak ako v tomto prípade, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že v zmysle čl. 3 bod 2 rozhodcovskej zmluvy, sa zmluva mohla zmeniť alebo zrušiť výlučne písomnou dohodou zmluvných strán vyhotovenou vo forme dodatku k tejto zmluve s úradne overenými podpismi zmluvných strán, teda rozhodcovskú zmluvu bolo možné zrušiť alebo zmeniť výlučne písomnou dohodou, teda len za súhlasu veriteľa. Žalobkyňa ako spotrebiteľka nemala ani možnosť od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť. V kontexte hore uvedeného je preto potrebné prisvedčiť názoru súdu prvej inštancie, že práve tieto ustanovenia je potrebné považovať za neprijateľné podmienky a nekalú obchodnú prax, ktorá zakladá neplatnosť rozhodcovskej zmluvy.

21. Pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní a následných písomných vyjadreniach vo vzťahu k posúdeniu spotrebiteľského charakteru úverovej zmluvy a prípustnosti rozhodcovskej doložky v spotrebiteľských sporoch poukazoval na rozhodnutia iných všeobecných súdov Slovenskej republiky je treba uviesť, že právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky. Rozdielnosť právnych názorov súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach a zjednocovanie judikatúry všeobecných súdov je riešená a upravená zákonom č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b/, § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b/). V záujme zachovania princípov právnej istoty a tiež predvídateľnosti súdnych rozhodnutí je nevyhnutné, aby všeobecné súdy rešpektovali príslušnú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá bola v zákonom stanovenej procedúre publikovaná v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Povinnosťou všeobecných súdov však rozhodne nie je reagovať v odôvodnení na rozhodnutia vydávané inými senátmi, či inými súdmi rovnakej alebo nižšej inštancie. Existencia odlišnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov je síce nežiaduca, ale až do ustálenia rozhodovacej praxe v zákonom stanovenej procedúre nie vylúčená. To znamená, že môže nastať situácia, kedy budú súbežne popri sebe stáť aj rozhodnutia, ktoré k riešeniu určitej otázky alebo problematiky neprístupujú úplne identicky, resp. úplne odlišne. Na základe uvedeného, keď na druhej strane aj žalobkyňa vo svojich podaniach doručených súdu v priebehu odvolacieho konania poukazuje vo vzťahu k skutkovým a právnym záverom prijatým v danej veci súdom prvej inštancie, na rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré v obdobných prípadoch dospeli k totožným skutkovým a právnym záverom, odvolací súd na námietku žalovaného neprihliadal.

22. S poukazom na uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 C.s.p. (vrátane odvolacími dôvodmi nenapadnutých závislých výrokov o trovách konania a o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok za žalobu) ako vecne a právne správne potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1 a § 396 ods. 2 C.s.p., a v odvolacom konaní plne úspešnej žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktorý vydá súdny úradník.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).